

Интервю с Иван Костандов, роден през 1941 г. в града, бижутер. Записано от Клара Михайлова в магазина на събеседника в Капалъ чаршъ на 20.09.2011 г. по време на втората експедиция.

К.М.: - Вие тук 500-600 души ли сте?

И.К.: - Да, горе-долу 500-600 души. Друго какво искате /да знаете/?

К.М.: - Ние сме студенти по антропология четвърта година, сега изследваме именно тази общност, която се е установила тук. В интернет данните са, че наброява 500-600 души.. Всъщност, когато дойдохме през февруари, въобще не открихме толкова хора. Разбрахме, че повечето млади отиват в чужбина да се развиват.

И.К.: - Сега вече не, който отиде в чужбина – отиде, вече няма да се ходи в чужбина.

К.М.: - Бихте ли ми разказали малко? Знаем, че вашето име е Иван...

И.К.: - Да, аз тук съм роден.

К.М.: - Коя година сте роден?

И.К.: - 41-ва година съм роден.

К.М.: - Сигурно сте женен? Имате ли деца?

И.К.: - Да, имам две деца. Те са в университет в Торино, в чужбина. Нещо друго?

К.М.: - Искам да ми разкажете как са се установили вашите родители тук.

И.К.: - Сега ... моят братовчед Костандов написа една книга „Българите в Цариград”. В Екзархията, знаете ли къде е Екзархията?

К.М.: - Да, знаем. Ние разговаряхме с него през февруари като бяхме, разбрахме за него и за сина му, който живее в България.

И.К.: - Той каквото ти казва на тебе, това е... Друго нещо?

К.М.: - Ние искаме да чуем и от вас. Вие какво сте чували от родителите си? Как се казва баща ви?

И.К.: - Методи.

(И.К. разговаря по мобилния си телефон – К.М.)

К.М.: - Ако може да си напишете имената? Понеже, когато бяхме в Екзархийския дом, се установи, че на Аргир, човека, който работи там, всъщност имената по паспорт не са имената, които сме разбрали. Затова те моля да си напишеш имената.

И.К.: - Иван Методиев Костандов. Жена ми е Людмила Костандова, Стефан Костандов – моят син. Иван Костандов, той също е мой син. Друго? ... Аз съм 55 години в тази чаршия. Започнах като малко дете да работя за малко пари. Работих така 10-15 години, после си направих магазин и съм вече от прочутите златари. Не златари, а повече диаманти.

К.М.: - Вашите родители с какво са се занимавали?

И.К.: - Те с друга работа, чорбаджия.

К.М.: - Баща ви, а майка ви?

И.К.: - Домашна жена.

К.М.: - Домакиня?

И.К.: - Да, домакиня, да... Отдавна не говоря български така – сега ми се струва. Аз десет езика говоря.

К.М.: - А какви други езици говорите?

И.К.: - Десет говоря!

К.М.: - Можете ли да изброите няколко?

И.К.: - Немски, турски, гръцки, португалски, български.

К.М.: - На какъв език си говорите вкъщи с жена ви?

И.К.: - Ее, български, български, ... македонски. Жена ми е македонка.

К.М.: - Откъде е жена ви?

И.К.: - Жена ми е тук родена, майка й... не, баба й е от Македония.

К.М.: - А знаете ли от коя част?

И.К.: - От Костур. Друго?

К.М.: - Какво е отношението на местните към вас

И.К.: - Да.

К.М.: - Все пак сте българи, християнин, кръстен сте?

И.К.: - Да, да, да, ... турците са много добри приятели.

К.М.: - А родителите на вашата съпруга с какво са се занимавали?

И.К.: - Тя домакиня е жената, той вече не работи.

К.М.: - А преди с какво са се занимавали?

И.К.: - Как се казва, боя?

К.М.: - Боядисвали са?

И.К.: - Не. Не боядисвали, а търговия с боя. И сега в момента са пенсионирани и двамата.

К.М.: - А вашите родители?

И.К.: - Баща ми е в гробищата /сmee се – К.М./ и майка ми е там.

К.М.: - Извинявайте, че ви питам, ние разбрахме февруари месец, че се е случило нещо неприятно с вас.

И.К.: - С брат ми се случи...

К.М.: - Имате ли братя или сестри?

И.К.: - Да, един брат имам – Аргир Костандов.

К.М.: - Той тук ли живее?

И.К.: - На островите живее.

К.М.: - Където са всички българи в момента и не можем да ги открием? Той с какво се е занимавал?

И.К.: - Той вече е пенсиониран.

К.М.: - Вашите родители какво са ви разказвали са българите едно време, за общността, когато са били повече хора? Някаква специфична история, която сте чували – разкажете ни нещо!

И.К.: - Дядо ми, на баща ми бащата, Димитри. Той беше супер. Тези хора са в Македония, там са се смятали българи. Той е отишъл в България и служи войник – дядо ми Димитри. Тогава било Отоманската империя. Втората световна война идвали от остров и оставали в Цариград.

К.М.: - Как са се запознали с баба ви?

И.К.: - Оф, това не знам.

К.М.: - Но и тя е българка?

И.К.: - Да, да, от Македония. Те са се казвали българо-македонци.

К.М.: - Вие като какъв бихте се определили?

И.К.: - Ами, аз имах български паспорт.

К.М.: - Имахте?

И.К.: - Да, имахме, понеже беше комунистически паспорт и беше опасно да се пътува. Всеки момент с една пречка можеше да те интернират. Имахме малко проблеми и така останах само с турското /гражданство/.

К.М.: - Ходите ли често до България?

И.К.: - Когато бех млад, ходих, сега вече не (смее се – К.М.).

К.М.: - А от колко време не сте бил в България?

И.К.: - Поне 10 години.

К.М.: - Какви са ви спомените от България? Тогава е било под комунистическия режим?

И.К.: - Хубави спомени (смее се – К.М.).

К.М.: - Питам ви какви са били последните спомени. Къде сте били най-често?

И.К.: - Варна, често Варна... София и Варна.

К.М.: - Имате ли роднини, които са останали в България?

И.К.: - Е, роднини той, Костандов има. Майка му в София, ние нямаме.

К.М.: - Той е много симпатичен човек, моята колежка разговаря с него. Много неща ни разказа.

И.К.: - Той беше учител тук в италианското училище.

К.М.: - Доколкото разбрах, много деца на българи са следвали и учили там.

И.К.: - Да, да, да...

К.М.: - Вашите деца докога са били тук, кога решиха да заминат за чужбина?

И.К.: - Преди 3 години. Те ще се върнат пак тука.

К.М.: - Но и двете са момчета?

И.К.: - Да.

К.М.: - Едното казахте, че е в Торино, а другото?

И.К.: - Торино, и той в Торино.

К.М.: - И заедно живеят?

И.К.: - Да, заедно живеят.

К.М.: - Доволни ли са?

И.К.: - Доволни са.

К.М.: - Вие сигурно не сте доволни като родители, че са ви оставили.

И.К.: - Е, с жената останахме сами, те един ден изчезват, ще се оженат.

К.М.: - Сигурно ходите и ги виждате?

И.К.: - Света така /върви/.

К.М.: - Защо ви определят цариградските българи, има ли някаква причина за това?

И.К.: - Истанбул е... Аз обикалях света 25 пъти. Истанбул е много хубав град, после Рио идва за мен. Аз обичам Истанбул.

К.М.: - По какви поводи сте обикаляли света?

И.К.: - Целия свят. Много често /пътувам/. Сега утре пътувам на Хонконг.

К.М.: - Какво ще правите там?

И.К.: - Има, как се казва, jewelry fair.

К.М.: - Аха, да, обикаляте по работа?

И.К.: - Да.

К.М.: - И колко време ще останете, къде другаде сте били?

И.К.: - Всякъде, само Русия не съм бил, понеже имахме комунистически паспорт и не искаха – беше трудно с български паспорт да се пътува.

К.М.: - Колко време ще сте в Хонконг?

И.К.: - Пет дена.

К.М.: - А вие празнувате ли християнски празници?

И.К.: - Да, да, да, да.

К.М.: - Ходите ли в Екзархийския дом?

И.К.: - Да, да, да.

К.М.: - Кои празници празнувате?

И.К.: - Великден най-повече, жена ми всеки празник в църквата и майка й.

К.М.: - Как се казва майката на съпругата ви?

И.К.: - Елена. Е, стига толкова, вече стига. Аз имам работа. Сега трябва да изляза да затворя магазина.

К.М.: - Добре, извинявайте, мерси.